

SZAKDOLGOZAT

Krójer Botond Antal
Mezőgazdasági felsőoktatási szakképzés

Keszthely
2023

Juhtermék előállítást befolyásoló fajta hatás értékelése

A juhtartás egy rendkívül időigényes és bonyolult állattartási forma. A juh életfolyamatainak minden egyes lépését ismernie kell egy állattartónak. A juh jólétének megteremtése a legfontosabb, ez nagyban hozzájárul a gördülékeny és gazdaságos termeléshez.

Hazánkban sajnos az egész ágazat hanyatlása figyelhető meg. Korszerűtlen épületeket és gépeket használunk. A nagy juhtenyésztő gazdaságokból igen kevés van, amikkel valódi eredményeket lehetne elérni. Ugyanakkor a mai világban minden tartástechnológiai eszköz és fejlesztés a rendelkezésünkre áll. A korszerűsítéshez rengeteg pénzbeli ráfordítás szükséges, ami Magyarországnak nincsen meg. Az idősebb gazdák kiöregednek és nincsen megfelelő mennyiségű utánpótlásuk. A mai világban már senki sem akar „piszkos” munkát végezni. A juhtenyésztés népszerűsítésére az elmúlt pár évben vannak törekvések. A fajtakör széles, és minden hasznosítási irányban lehet tenyészállatot beszerezni, a genetikai alapok jók. Az árbevétel szempontjából kiemelt terület egyértelműen a bárányszaporulat, illetve a bárányértékesítés.

A minőségi takarmány megtermelését megnehezítik a klímaváltozás szélsőségei (lásd 2022. év). A gyenge tél legnagyobb hátránya, hogy nem pusztítja el a kártevőket. Nincsenek igazából fagyok. A tavasz hőmérséklete évről évre növekszik, ez megfigyelhető a termények minőségén is. A rendkívül száraz nyarak a növénytermesztést teljesen ellehetetlenítik. Öntözés nélkül ma már szinte elképzelhetetlen a takarmányok megtermelése. A takarmányok minőségétől is függ a juhok hústermelő képessége, továbbá az egészségükre is hatással van.

A juhtenyésztést többnyire helyigényes, ezért szűkül azoknak a száma, akik tudnak ezzel az ágazattal foglalkozni. Az juhtartás sok élőmunkával és gondoskodással jár. A szaporulat növelésével további tartalékokat lehet mozgósítani a bárány előállítás folyamatában. Az ökológikus módon történő legeltetési állattartás további előnye a juh ágazatban az anyajuh támogatás, ami uniós források lehívását is lehetővé teszi.

A piacok változása kapcsán felértékelődött a báránynevelés és hizlalás folyamata. Az árbevétel döntő hányada (több, mint 90%-a) a vágóállat értékesítéséből származik. A gyapjú piaca évtizedek óta gyenge, instabil. A fejéshez sem infrastruktúra, sem munkaerő nem áll rendelkezésre. Ezzel kapcsolatos fejlesztéseknek nagy a költségigénye, a megtérülésre nem lehet reálisan számítani.

A kis súlyú bárány hagyományosan jó piaca mellett az utóbbi években a nagy súlyra hizlalt állatok értékesítési lehetősége is jelentősen javult, az árak stabilan magasak. Ez kiváló lehetőségeket biztosít a bevételek növelésére.

Saját véleményem szerint a juhtenyésztés ágazatának fejlődése érdekében hatalmas összefogás kell. Az egyik ok, amiért ez nem valósul, meg hogy a magyar emberek igen kis mennyiségben fogyasztanak juhhúst és juhtermékeket. A kultúránk más haszonállatok fogyasztását részesíti előnyben. Ugyanakkor gazdasági szempontból exporttal igen jó bevételt lehet generálni a juhtermékek eladásával.

Magyarországnak és azon belül is az állattenyésztési szekciónak hatalmas pénzeket kell beforgatni a fejlesztésbe. A modern és nagy tenyésztő, illetve hizláló üzemek létrehozása kulcsfontosságú lenne a bevételek és a profit maximalizálása szempontjából. A fiatalok körében meg kell szerettetni az állattenyésztést ezen belül is a juhtenyésztést. Hosszú távon így biztosítható az egyenletes és folytonos fejlődés.